

V Rusiji, kjer se je to dogodilo, razprostirajo se po nekaterih krajih nepregledne planôte, ki se stepe zovó. Na teh stepah se prikažejo, večkrat iznenadoma, tako hudi viharji, da s snegom prekrijejo vse, kar je živega v tem hipu zunaj na prostem, — to je ravno takó, kakor strašni vihar Samum v afrikansej puščavi Sahari.

(„Golub, list za srbsko mladino.“)

Nevesta sneženega možá.

V nekej vasici je živel krojač Pavel s svojo deset let staro hčerko, Milko. Milkina mati je bila užé leto poprej umrla. Oče Pavel ni imel družega premoženja nego ubožno bajtico in to, kar si je z rokama pri svojem rokodelstvu zaslužil. — Da-si sta bila ubožna, vendar sta bila Bogú udana, pobožna in zadovoljna. Milka je gospodinjala, kakor jo je bila nje dobra mati naučila, a zraven je tudi pomagala očetu pri njegovem rokodelstvu pridno delati. O dolgih zimskih večerih je pridno šivala in drugim ljudém gorke nogavice pletla, kar se je bila v šoli za ženska ročna dela izučila. Oče in hčerka sta živela v ljubezni in zadovoljnosti vsem vaščanom v izgled in izpodbudo. — Ali kakor na svetu vsaka reč le kratek čas traje, tako se je tudi zadovoljno življenje našega krojača in njegove hčerke kmalu izpremenilo v nesrečo, žalost, pomanjkanje in veliko uboštvo. — Nastala je po deželi velika draginja, zaslužka je bilo malo in vrhu tega še nastopi nenavadno dolga in huda zima, kakoršne najstarejši ljudje pómneli niso. Snegá je bilo na debelo in pritisnil je hud mraz. Užé to je bilo dosti nadlog za ubozega očeta in hčerko; ali največja nesreča še le pride v hišo s tem, da oče zbolí; oči so mu otemnele in se mu hudo vnele. Moral je prenehati od dela in tako ni mogel niti sebi niti svojej hčerki potrebnega živeža kupiti. Vzdihoval je pogostoma siromak: „O jaz ubogi človek! ako oslepím, kaj bode potem z mojo ubogo hčerko? Kako se bodeva preživela?“ —

Pomanjkanje in druge nadloge so ju začele vedno bolj pritiskati. Uboštvo je priklopelo do vrhá. Dobra Milka je še s pletenjem in šivanjem po nekoliko zaslužila ali vse je bilo premalo, da bi bila v teh zeló žalostnih časih sebe in svojega ljubega očeta preživela. Primanjkovati jima je začelo denarjev, potem živeža in tudi drugih stvari. Poprodala sta užé mnogo pohištva in drugih malenkosti. Naposled je prodala Milka še celó nekoliko svoje obleke, svoje zadnje nogavice in jedine čevljice, da bi kupila kruha in zdravil svojemu ubožnemu, bolnemu očetu. Rada hodi po zimi bôsa po snegu in mrazu, da bi le ljubemu očetu olajšala njegove težave in bolečine. —

A kako vi, otroci, povračujete dobrote svojim staršem, vi, ki imate vsega v izobilju, ter vam ni treba prestajati niti najmanjšega trpljenja?!

Ko je šla Milka necega dné zopet bôsa v hudem mrazu po snegu, da bi dobila živeža in zdravil ljubemu očetu, pride ob cesti v bližnjo vas mimo trôpe dobro oblečenih otrok, ki so veselo vriskajoč znašali sneg skupaj, da bi naredili sneženega možá. — Ko dečki ugledajo ubogo, bosonogo Milko, zakrohota se in jeli so se norčevati ž njo. Neusmiljeno mečejo sneženene kepe vanjo, zapró jej pot, stopijo se okoli nje, priklanjajo se jej in jo zaničljivo imenujejo „nevesto sneženega možá,“ — a to zaradi tega, ker je sirota morala bôsa hoditi po snegu in toliko mraza prestajati iz ljubezni do svojega očeta.

Lehko si mislite otroci, kako je bilo Milki pri sreci, ko so jo ti nesramni in surovi otroci sprejeli, zaničevali jo in dražili. Ali vse to je voljno pretrpela ter ni nikomur žale besedice rekla. Tiho je bila in si mislila: Rada bi dala sneženemu možú srcé in rokó, da bi mi le pomagal ozdraviti dobrega očeta.

V tem je sirota Milka, užé vsa trda od mraza, pripovedajóč uboštvo in bolezen očetovo, tako oslabela, da se na tla zgrudi, ondu obleží in — zaspí. Surovi fantalini to vidèč ustrašijo se in zbežé, pustivši siroto Milko v snegu ležati. Jediní Mirko, sin bogatih staršev iz bližnje vasí, ostal je ondu in gledal ubogo Milko, ki je v snegu ležala. V srcé se mu je smilila uboga sirota. Rad bi jo bil vzdignil in nesel domóv, ali preslab je bil k temu. Bojèč se, da bi sirota ne zmrznila, naglo teče domóv, ter pové vse svojim staršem, kar se je zgodilo.

V tem je uboga Milka spala na cesti v snegu in sanjalo se jej je, da je sneženi mož, katerega so surovi otroci naredili, pristopil k njej, vzdignil jo rahlo v svoje naročje in dejal: „Ne boj se me, Milka! — Ker si dobra in pobožna deklica, bodi moja nevesta! To je, da sem bel in mrzel ženin, ali srcé se mi usmilenja in sočutja topí, kadar vidim tako dobrega in pobožnega otroka, kakor si ti, preljuba moja Milka. Nè, nè, dalje ne smeš več trpeti! Idi in pelji me k svojemu bolnemu očetu, da ga ozdravim.“ — Deklica — v sanjah seveda — grè veselo s svojim ženinom, sneženim možem, ter ga pelje domóv k očetu. Sneženi mož poklada svoji mrzli roki na očetove oči, in ubogemu očetu kmalu ponehajo bolečine. Od prevelikega veselja, da se očetu zdravje povrača, deklica v sanjah glasno zavpije in v tem trenutku se prebudí, ali to ne na cesti v snegu, nego domá v svojej posteljici.

Mirkotova mati so šli namreč na cesto po ubožno deklico, vzdignili so jo in odnesli domóv k njenemu očetu. Mirkotov oče, mož usmiljenega in dobrega srcá, šli so hitro po zdravnika, ter ga pripeljali v ubožno kóčo, kjer je ležala sirota Milka, užé na pol mrtva, poleg svojega bolnega očeta. Zdravnik si je mnogo prizadeval, da bi ozdravil obá, kar se mu je tudi posrečilo. — Mirkotovi starši so vsak dan hodili v hišo ubožnega krojača, ter mu nosili živeža in drugih stvari, ki mu jih je bilo treba. Tudi Mirko je pogostoma obiskaval ubogo Milko, ki sta se sprijaznila in si dobra bila kakor brat in sestra. Milka je kmalu ozdravela in tudi njen oče Pavel je po malem zopet utrdil svoje oči, ker je po zdravnikovem nasvetu pridno pokladal mrzle pokladke na bolne oči, ter takó očesno vnético popolnem odvrnil. — Milka in njen oče sta zdaj zopet lahko pridno delala in si služila vsakdanjega kruha. Zima je minula, draginja je ponehala, in zopet se je obema poprejšna sreča in zadovoljnost v hišo povrnila.

Milka je po malem dorastla zalo deklè, ter je slovela zaradi svojih lepih telesnih in dušnih lastnosti daleč po vsej okolici. Vsako zimo se je spominjala sneženega možá in svojih nekdanjih sanj, ki so se jej bile po nekoliko tudi izpolnile. Postala je res nevesta, ali ne več mrzlega sneženega moža, nego nevesta dobrega Mirkota, ki je vzrastel zal mladenič, obče spoštovan od vseh, ki so ga poznali. Bog je njíju zakon obilo blagoslovil in jima dal srečo, zdravje in dolgo življenje. Živelá sta v lepej zastopnosti in dobro se jima je godilo vse žive dni. Ko je krojač Pavel umrl, hvaležno sta mu Milka in

Mirko zatisnila oči, ter sta ga lepo pokopala. Nad obema se je izpolnila četrta zapoved božja, ki pravi: „Spoštuj očeta in mater, da bodeš dolgo živel, in se ti bode dobro godilo na zemlji.“

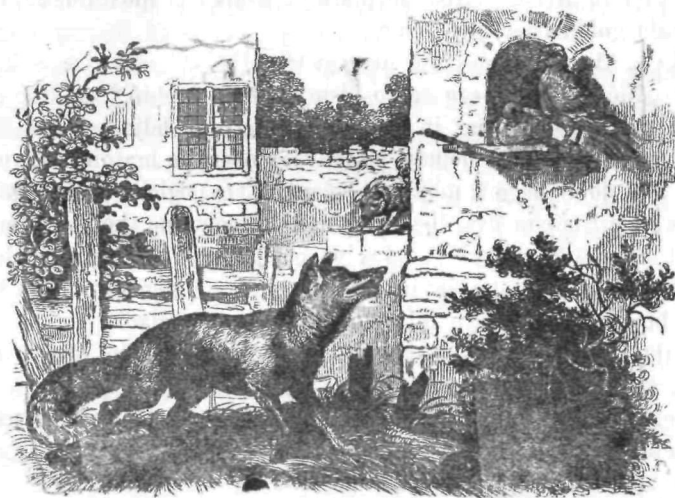
Ljubi otroci! spoštujte in ljubite svoje starše ter živite takó, kakor vam četrta zapoved božja veluje, potlej bodete gotovo tudi vi srečno in dolgo živi na zemlji. —

Poslovenil Josip Vidic.

Lisica in golobici.

(Basen.)

Lisica ugleda pred golobinjakom dve dobro rejeni golobici. Takój se približa h golobinjaku, želèč se najesti golobjega mesá. Ali golobici ste previsoko in lisica ne more do njíju. Izmisli si zvižáčo ter se jame dobrikati nežnim živalcam, rekoč: „O prelepi ptičici! Kako zalo perje imate! Po vsem svetu vaju čislajo in ljubijo. Pač je res, da ste golobice podoba nežnosti, nedolžnosti in ljubezni. Tako lepih živalic še nikoli nisem videla. O golobičici

moji! Pridita tukaj doli k meni, da vaju malo bliže pogledam. Čimu bosta zmiraj tam gori v hišici čepele. Evo vam po tleh zrnja, najboljšega zrnja, pridita doli, prelepi moji živalci!“ — Takó lisica.

„Predobro te poznave, priliznjeneč“, odgovori mu golobica, „ter nisve tako neumni, da bi zaradi tvoje hvale stavile svoje življenje v nevarnost.“ To rekši zagolči, da se je slišalo po vsem dvorišči.

Zdajci priletí Hektor ter požene zapeljivko izpred golobinjaka. A zadej za hišo je užé čakal gospodar premedeno sleparico ter jej poméril kroglo v glavó, da ni nikoli več prišla vlačugarit se na njegovo dvorišče.

Jelen, riba in ptič.

(Narodna pripovedka.)

Ko sta Jezus in sveti Peter po svetu hodila, ni bilo še zidanih mostóv, kakor jih imamo dandanes. Takrat so se morali ljudjé v čolnih prepeljavati čez reke in potoke. Ljudjé, ki so ta posel opravljali, imenovali so se brodarji ali brodniki.